O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI FANLAR AKADEMIYASI
DAVLAT VA HUQUQ INSTITUTI

ГЛОБАЛЛАШУВ ШАРОИТИДА ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТИ ВА ҲУҚУҚИНИНГ РИВОЖЛАНИШИ: ЯНГИЧА ЁНДАШУВЛАР ВА УЛАРНИНГ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ

мавзусидаги халқаро илмий-амалий конференция материаллари тўплами

УЎК 342.22(575.1)(08)
КБК 66.0(5Ў)
С 21

ISBN 978-9910-8344-5-5

Саидов, А.Х. Глобаллашув шароитида Янги Ўзбекистон давлати ва ҳуқуқининг ривожланиши: Янгича ёндашувлар ва уларнинг тенденциялари [Матн] : тўплам / А.Х. Саидов .- Тошкент: Nurli Qalblar, 2025.- 1118 б.

Мазкур тўпламдан Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Давлат ва ҳуқуқ институти, Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги Академияси ҳамкорлигида 2025 йил 21 майида бўлиб ўтган "Глобаллашув шароитида янги ўзбекистон давлати ва ҳуқуқининг ривожланиши: янгича ёндашувлар ва уларнинг тенденциялари" мавзусидаги халқаро илмий-амалий конференция материаллари ўрин олган. Материаллар давлат ва ҳуқуқнинг айрим масалаларига, хусусан, Ўзбекистон миллий давлати ва ҳуқуқи назарияси, тарихи ва шаклланишига оид таълимотлар, глобаллашув шароитида Ўзбекистоннинг янги давлати ва ҳуқуқининг эволюцион ривожланишининг замонавий тенденциялари; Ўзбекистон ва халқаро ташкилотлар – Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Жаҳон савдо ташкилоти ҳамкорлигининг ҳозирги ҳолати ва истиқболларига бағишланган.

Масъул муҳаррир: академик А.Саидов

Нашр учун масъул: М.Турғунов

Таҳрир ҳайъати: А.Туляганов, Ш.М.Раҳматуллаев, Ж.Тошқулов, М.Х.Баратов, Р.Т.Хакимов, Н.Азизов

Техник кўмак: С.Раҳмонбердиев, А.Ўнгбоев, Т.Жовлиев, О.Пардаев

Тўплам материалларида келтирилган факт, рақам ва бошқа далиллар учун муаллифлар масъулдирлар.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Давлат ва ҳуқуқ институти Илмий кенгашининг 2025 йил 30 майдаги 4-сон қарори билан нашрга тавсия этилган.

© ЎзФА Давлат ва ҳуқуқ институти, 2025
© Nurli Qalblar

КИРИШ

XXI асрда глобаллашув инсоният тараққиётининг универсал ва қайтариб бўлмас цивилизацион жараёни сифатида намоён бўлмоқда. У миллий давлатчилик, ҳуқуқий тизимлар ва ижтимоий институтларнинг анъанавий шаклларини қайта талқин қилиш, давлат ва ҳуқуқнинг онтологик, гносеологик ва аксиологик асосларини янги методологик парадигмалар нуқтаи назаридан англашни тақозо этмоқда. Глобаллашув шароитида давлат ва ҳуқуқ фақат миллий ҳудудий ҳодиса сифатида эмас, балки трансмиллий, цивилизацион ва универсал ҳуқуқий маконнинг таркибий қисми сифатида шаклланмоқда.

Ўзбекистон давлати мустақилликнинг дастлабки кунларидан бошлаб инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қадр-қиммати устувор бўлган, фаровонлик ва тараққиёт, адолат, тенглик ва қонун устуворлиги каби демократик тамойиллар ва принциплар мустаҳкам қарор топган, тинчлик-тотувлик, яхши қўшничилик ҳукм сурган давлат ва жамиятни барпо этишга интилиб келмоқда. Замонавий геосиёсий муаммоларнинг ортиб бориши, ер юзида тинчликка таҳдид солувчи кучларнинг фаоллашгани, иқлим офатларининг кучайиши, товар ва хизматлар етказиб бериш занжиридаги узилишлар, инвестиция оқимларининг камайиши каби ҳолатлар Ўзбекистон давлати ва ҳуқуқи ривожига ўз таъсирини кўрсатмай қолмайди.

"Янги Ўзбекистон" концепцияси давлатчилик ва ҳуқуқий тизимнинг модернизациясига қаратилган янги фалсафий-сиёсий доктрина сифатида талқин қилиниши мумкин. У инсон қадр-қиммати, ҳуқуқ ва эркинликларининг устуворлиги, ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятининг институционал мустаҳкамланиши, давлат ҳокимиятини чеклаш ва мувозанатлаш, очиқлик ва ҳисобдорлик тамойилларига асосланган янги давлат-ҳуқуқий парадигмани шакллантиришни назарда тутади. Бу эса давлат ва ҳуқуқнинг классик этатистик моделидан инсонпарвар, постиндустриал ва рақамли цивилизацияга мос келувчи институционал моделга ўтиш тенденциясини ифодалайди.

Назарий жиҳатдан глобаллашув шароитида давлат ва ҳуқуқнинг ривожланиши ҳуқуқий плюрализм, ҳуқуқий глобализм, ҳуқуқий транснационализм, рақамли суверенитет ва замонавий давлатчилик каби янги концептлар орқали тавсифланади. Миллий ҳуқуқий тизимлар халқаро ҳуқуқ, минтақавий ҳуқуқий режимлар ва "юмшоқ ҳуқуқ" (soft law) механизмлари билан ўзаро таъсирга киришиб, синергетик ҳуқуқий маконни шакллантирмоқда. Бу жараёнда ҳуқуқнинг норматив табиати билан бир қаторда унинг қадриятли-аксиологик мазмуни, яъни инсон ҳуқуқлари, адолат, ҳуқуқий хавфсизлик ва ижтимоий барқарорлик категориялари устувор аҳамият касб этмоқда.

Мазкур тўплам глобаллашув шароитида Янги Ўзбекистон давлати ва ҳуқуқининг ривожланишини фалсафий-назарий таҳлил қилиш, унинг методологик асослари, концептуал ёндашувлари ва эволюцион тенденцияларини аниқлашга қаратилган. Шунингдек, давлат ва ҳуқуқ трансформациясининг онтологик моҳияти, ҳуқуқийислоҳотларнинг эпистемологик асослари ҳамда ҳуқуқий қадриятлар тизимининг аксиологик реконфигурацияси илмий жиҳатдан асосланади.

Унда ўз аксини топган мақолалар глобаллашув шароитида миллий давлатчилик ва ҳуқуқий тизимни ривожлантиришнинг фалсафий-методологик моделини шакллантиришга, давлат сиёсати ва ҳуқуқий ислоҳотларнинг концептуал асосларини такомиллаштиришга хизмат қилади.

Шунинг учун ҳам, **"Глобаллашув шароитида янги Ўзбекистон давлати ва ҳуқуқининг ривожланиши: янгича ёндашувлар ва уларнинг тенденциялари"** мавзусидаги халқаро илмий-амалий конференциямизда Ўзбекистон давлати ва ҳуқуқининг ривожланишига бўлган янги ёндашувлар ва қарашлар ҳамда уларнинг тенденцияларини маҳаллий ва хорижий олимлар, экспертлар ва кенг жамоатчилик иштирокида муҳокама этилиши кун тартибида турган муҳим масалалардан биридир.

Ўзбекистонда сўнгги 8 йилда қабул қилиниб, изчиллик билан ҳаётга татбиқ этиб келинаётган учта тараққиёт стратегияларимиз –

2017 – 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиш бўйича Ҳаракатлар стратегияси, 2022 – 2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси, "Ўзбекистон – 2030" стратегияларида Ўзбекистон давлати ва ҳуқуқини ривожлантиришнинг истиқболли дастури ўз ифодасини топган.

Мамлакатимизнинг яқин ва узоқ истиқболдаги ривожланишини белгиловчи стратегик дастурларнинг мунтазам амалга оширилиши натижасида мамлакатимизнинг давлат-ҳуқуқий соҳасидаги қиёфаси тубдан ўзгарди. Буни юқорида қайд этилганидек, Ўзбекистоннинг халқаро рейтинг индексларида эгаллаган ўринлари яққол кўрсатиб беради.

Бугунги кунда шахснинг қадр-қиммати, ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш, жамиятда инсон ҳуқуқлари маданиятини шакллантириш ғоялари давлатнинг ички ва ташқи сиёсатининг тамал тоши, Янги Ўзбекистонда демократик ислоҳотларнинг энг муҳим ҳаракатлантирувчи кучига айланди. Янги таҳрирдаги Ўзбекистон Республикаси Конституциясида демократия, эркинлик ва тенглик, ижтимоий адолат ва бирдамлик ғоялари, инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни ва қадр-қиммати олий қадрият ҳисобланадиган инсонпарвар демократик давлатни, очиқ ва адолатли жамиятни барпо этиш вазифаси белгиланган. Унда "инсон –жамият – давлат" конституциявий тамойили ҳаётга жорий этилиши белгиланди. Инсон ҳуқуқлари кафолатларига оид нормалар сони 3,5 баробар ошди, 40 дан ортиқ янги конституциявий ҳуқуқлар белгилаб қўйилди.

Янги Ўзбекистонда "давлат – инсон учун", "аввал инсон, кейин жамият ва давлат" деган ғоялар асосида халқчил ва халқпарвар давлат барпо этиш бош мақсад сифатида белгиланди. Конституцияда жаҳонда тан олинган "халқ ҳокимиятчилиги" тамойилини, "Халқ давлат ҳокимиятининг бирдан-бир манбаи", "Давлат халқ иродасини ифода этиб, унинг манфаатларига хизмат қилади" деган нормалар орқали мустаҳкамланди.

Илк бора фуқаролик жамияти институтларнинг конституциявий мақоми белгиланди. Уларнинг жамият ва давлат бошқарувидаги иштироки ва ролини ошириш йўлида улкан қадам ташланмоқда.

Қонун ижодкорлиги ҳар бир Парламентнинг бош вазифаси ҳисобланиб, жамиятдаги ижтимоий муосабатларни самарали ҳуқуқий тартибга солиш, давлат ҳуқуқий сиёсатининг институционал асосларини янги босқичга кўтариш давр талаби. Бунда тўғридан-тўғри амал қилувчи қонунларни яратиш, аҳоли, тадбиркорлар учун қулай, содда ва ихчам қонунларни яратиш юридик фан ва ҳуқуқни қўллаш амалиёти олдида турган долзарб вазифалардан бири саналади.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясида суверен, демократик, ҳуқуқий, ижтимоий ва дунёвий давлат барпо этиш мақсади белгиланган. Бу шуни англатадики, жамиятда ижтимоий адолат устуворлигини таъминлаш, кучли ижтимоий сиёсат юритиш, ижтимоий давлат қуриш каби мақсадлар диққат эътибор марказида туради. Ҳозирги пайтда 2 млн. 200 мингдан ортиқ ижтимоий кўмакка муҳтож оилалар бор. Аҳолимизнинг 55 фоизидан зиёди ёшлардан иборат. Оғир вазиятга тушган, турли ижтимоий ҳимояга муҳтож бошқа қатламлар сони 9 миллиондан ошган. Сўнгги йилларда ижтимоий соҳага ажратилаётган маблағлар ҳажми 5,6 баробарга ошиб, 2 миллиондан ортиқ оила қамраб олинди. Бир сўз билан айтганда, “кучли ижтимоий ҳимояни таъминлаш” концепциясини амалда таъминлаш орқали чинакам ижтимоий давлат барпо этилади.

Ўзбекистоннинг БМТ, ШҲТ, МДҲ, Туркий давлатлар ташкилоти ва бошқа халқаро ташкилотлар доирасидаги ташаббуслари таҳсинга сазовор. Айниқса, БМТнинг 80 йиллиги нишонланадиган ушбу йилда бугунги кун мавзусига Ўзбекистон ва халқаро ташкилотлар ҳамкорлигининг самарадорлиги ва ривожланиш истиқболлари билан боғлиқ масалаларни БМТ ва ЖСТ мисолида муҳокама қилиш масалаларининг қўйилиши бежиз эмас. Хусусан, “Ўзбекистон – 2030” стратегияси”да мамлакатимизнинг Жаҳон савдо ташкилотига тўлақонли аъзо бўлиш мақсад қилиб қўйилгани, Давлат ва ҳуқуқ институтида бу йўналишда икки йилдирки, катта лойиҳа амалга

оширилаётгани диққатга сазовор. Дарҳақиқат, миллий қонунчиликни ва ҳуқуқни қўллаш амалиётини Жаҳон савдо ташкилотининг қоида, меъёр ва битимларига мослаштириш, йилига камида 10 та хорижий давлат билан бозорга кириш музокараларини якунлаш, Жаҳон савдо ташкилотига аъзо давлатлар билан бозорларга кириш бўйича музокараларни тизимли олиб бориш ва аъзо бўлиш жараёнини самарали якунига етказиш олдимиздаги муҳим вазифалардан биридир.

Бугунги глобаллашув шароитида Ўзбекистон давлати ва ҳуқуқи олдида янгидан-янги вазифалар тургани айни ҳақиқат. Ўзбекистон давлати ва ҳуқуқининг замонавий шароитларда ривожланишининг устувор йўналишларини таҳлил қилиш, қонунчилик, ҳуқуқий амалиётнинг долзарб масалаларини ўрганиш ҳуқуқшунослик фани, қонунчилик ва амалиётининг долзарб вазифасидир. Ушбу вазифаларни ўз вақтида ҳал этиш мамлакатимизнинг ҳозирги, яқин ва узоқ келажагидаги тараққиётини белгилаб беради.

Тўпламда ўз аксини топган мавзунинг назарий аҳамияти глобаллашув шароитида давлат ва ҳуқуқ ривожланишининг фалсафий-назарий асосларини янги методологик ёндашувлар асосида таҳлил қилиш ва концептуаллаштиришдан иборат. Тадқиқотда давлат ва ҳуқуқнинг классик суверен давлатчилик моделидан постсуверен, транснационал ва рақамли давлатчилик моделларига ўтиш тенденциялари фалсафий-назарий жиҳатдан асосланади.

Тўпламдаги мақолаларда глобаллашув, ҳуқуқий плюрализм, транснационал ҳуқуқ, рақамли суверенитет, ҳуқуқий глобализм каби категориялар Янги Ўзбекистон давлатчилиги контекстида илмий-назарий жиҳатдан қайта талқин қилинади. Давлат ва ҳуқуқнинг онтологик, гносеологик ва аксиологик асослари ўзаро боғлиқ тизим сифатида таҳлил қилиниб, миллий ҳуқуқий тизимнинг трансформацияси учун фалсафий-методологик модель таклиф этилади.

Тўпламда сизга ҳавола этилаётгн илмий ишланмалар давлат ва ҳуқуқ назарияси, ҳуқуқ фалсафаси, конституционализм, давлат

бошқаруви назарияси ҳамда ҳуқуқий модернизация концепцияларини бойитади, шунингдек, Янги Ўзбекистон давлат ва ҳуқуқ тизимини ривожлантиришга оид илмий парадигмаларни такомиллаштиришга хизмат қилади.

Тадқиқотнинг амалий аҳамияти эса давлат сиёсати, ҳуқуқий ислоҳотлар ва қонун ижодкорлиги жараёнларини такомиллаштиришда қўлланилиши мумкин бўлган илмий-назарий хулосалар ва амалий тавсияларни ишлаб чиқиш билан белгиланади.

Фикримизча, тўпламда акс эттирилган креатив ва такрорланмайдиган фикр ва мулохазалардан қуйидаги соҳаларда фойдаланиш имконияти мавжуд:

1. Конституциявий ислоҳотлар, суд-ҳуқуқ тизими ва давлат бошқарувини модернизация қилишга доир концепциялар ва стратегияларни ишлаб чикишда;

2. Миллий ҳуқуқий суверенитетни сақлаш ва глобал ҳуқуқий стандартлар билан уйғунлаштиришга қаратилган давлат сиёсатини шакллантиришда;

3. Қонун ижодкорлиги жараёнини такомиллаштириш, норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни илмий экспертизадан ўтказиш ва ҳуқуқий прогнозлашда;

4. Давлат хизматини рақамлаштириш, электрон ҳукумат, сунъий интеллект ва рақамли ҳуқуқ соҳасидаги норматив базани ишлаб чиқишда;

5. Юридик таълим, давлат ва ҳуқуқ назарияси, ҳуқуқ фалсафаси, конституционал ҳуқуқ ва давлат бошқаруви фанлари бўйича ўқув дастурлари, дарслик ва ўқув қўлланмаларини тайёрлашда;

6. Илмий-тадқиқот институтлари, давлат органлари ва таҳлил марказлари фаолиятида илмий-амалий тавсия сифатида.

Акмал САИДОВ,
Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси академиги

МУНДАРИЖА

САИДОВ Акмал Холматович
Кириш.. 3

ТУРҒУНОВ Мурод Турсунбоевич
Гражданское общество: современное понимание................... 9

БАЗИНА Ольга Олеговна
Конституционное развитие Китайской Народной Республики... 23

НАГИЕВА Амина Алиевна
Тенденции развития консульских отношений Республики Узбекистан с государствами участниками СНГ........................ 39

СУЛЕЙМАНОВ Артур Рамилевич
Республика Узбекистан: на пути в ВТО и ЕАЭС................... 49

ТИЛЛАБАЕВ Мирзатилла Алишерович
Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикасининг 2030 йилгача бўлган Миллий стратегияси лойиҳасининг асосий қоидалари.. 58

ҒАФУРОВ Асқар Бойисович Ўзбекистонда конституциявий назоратни такомиллаштиришнинг долзарб масалалари............. 66

ТАЖИБОЕВ Маъруфжон Маматожиевич,
ИСЛАМОВ Баҳтиёр
Глобаллашув шароитида суд соҳасида етук кадрларни тайёрлаш истиқболлари.. 73

ОДИНАЕВ Адҳам Саъдуллоевич
Форс-мажор мажбуриятларни бузганлик учун фуқаролик-ҳуқуқий жавобгарликдан озод қилиш асоси сифатида................ 81

АХМЕДШАЕВА Мавлюда Ахатовна
Некоторые теоретико-правовые вопросы исследовании права..88

ТОШКУЛОВ Жўрабой
Глобаллашув шароитида давлат ва ҳуқуқ масалаларига янгича ёндашувлар – давр талаби.. 96

ОКЮЛОВ Омонбой
Ўзбекистон Республикасининг БСТга аъзолиги: кўп қатори сиёсий нуфузга эга бўлиши ёки иқтисодий ҳуқуқий имкониятлар майдони.. 104

ТАЖИБОЕВ Маъруфжон Маматожиевич
"Ўзбекистон – 2030" стратегияси": суд ҳужжатларини такомиллаштириш муаммолари ва таклифлар............................. 113

ТУРСУНОВ Ахтам Саломович
Ўзбекистонда ҳуқуқбузарликлар профилактикасини таъминлашнинг долзарб масалалари.. 121

ХОЛМЎМИНОВ Жуманазар Тоштемирович
Глобаллашув шароитида экологик-ҳуқуқий таълим ва ҳамкорликни ривожлантиришнинг ўзига хос хусусиятлари......... 133

ТУЛЯГАНОВ Абдуманноп Абдужабборович,
ТУРҒУНОВ Муҳаммадбобур Абдусалом ўғли,
ЎНГБОЕВ Арслон Бердиёр ўғли
Сунъий ақл ва рақамли муҳитни ривожлантиришнинг замонавий тенденциялари.. 140

БАРАТОВ Миродилжон Хомуджонович
ЖСТ амалиётида материаллар оқимини бошқаришнинг функционал ўзаро мувофиқлаштириш механизми...................... 155

АЗИЗОВ Ниғмонжон, УМАРОВ Закир Равунович
Ўзбекистоннинг янги таҳрирдаги конституциясида ҳуқуқий давлат концепциясининг ифодаланиш.. 171

НУРИДДИНОВ Эркин Зухриддинович
Формирование правовых основ и развитие сотрудничества Узбекистана и Азербайджана в новых исторических условиях... 179

ХАКИМОВ Равшан Тулкунович,
КАМИЛЬДЖАНОВ Абдурахим Абдулахатович
Ахборот таҳдидларига қарши курашиш бўйича халқаро тажриба... 197

РАХМАТУЛЛАЕВ Шавкатжон Мухаммадалиевич
Экономика нового Узбекистана: стартовые условия и углубление рыночных преобразований.. 217
ТУРСУНОВ Ахтам Саломович,
ҚОБИЛОВ Шариф Рахимович
Ўзбекистонда коррупцияга қарши курашиш сиёсати: устувор вазифалар ва уларнинг ечимлари.. 236
МУХИТДИНОВА Феруза Абдурашидовна
Актуальность правовых учений в условиях реформ в Новом Узбекистане.. 249
ХУДОЙБЕРДИЕВ Ахрор Қосималиевич
Ҳуқуқни амалга ошириш самарадорлигига эришиш истиқболлари.. 262
ИСАНОВ Холмурод Рузиевич
Форс-мажор ҳолатига оид ҳуқуқий таълимотларнинг тарихий шаклланиши ва ривожланиш босқичлари: янгича ёндашув..... 272
РАСУЛЕВ Улугбек Эркинович
Меры предупреждения торговли людьми осуществляемые органами внутренних дел.. 284
МАМЕДОВ Эргун
Внешняя политика Узбекистана: многовекторная дипломатия на оси Восток-Запад.. 291
АКРАМХОДЖАЕВ Бори Тохтаходжаевич
Жаҳон савдосидаги рақамли протекционизм ва унинг протекционизмдан фарқи.. 298
TORAXODJAEVA Iqbolxon Djuraevna
O‘zbekiston respublikasining jstga a'zo bo‘lishining zararsiz xolda xalqaro savdo bilan shug‘ullanishini ta'minlash masalalari.............. 318
МАХМУТХОДЖАЕВА Луиза Сайфулловна
Государственное регулирование и защита отраслей экономики Убекистана при вступлении в ВТО.. 324

КУРБАНОВА Эльмира Асадовна
Деятельность ОВД по профилактике безнадзорности и правонарушений среди несовершеннолетних…….................... 343
AZIZOV Nig‘monjon Pardayevich,
HAMDAMOV Shahzod Maqsud o‘g‘li
Davlat xizmatlari markazlari faoliyatini raqamlashtirishning huquqiy asoslari.. 350
ЧИНИБАЕВ Хусан
Глобаллашув шароитида Ўзбекистонда ички ишлар органлари томонидан инсон ҳуқуқлари таъминланишининг долзарб масалалари.. 365
РАХМОНОВ Зафаржон Зайниддинович
Юридик фан ва ҳуқуқни қўллаш амалиётида ягона ёндашувнинг қўллаш масалалари.. 373
ОРИПОВ Нурали Пиримқулович
Маҳаллий бошқарув органларида ахборот сиёсатини юритиш амалий-ҳуқуқий масалалари…………………………………........... 380
MIRZAAXMEDOV Zohid Mahmudovich
Erkin va halqparvar davlat qurish yo‘lida: islohat va natijalar……... 386
РАДЖАБОВ Бахтиёр Эрманович
Ўзбекистон республикасида солиқ таҳлилининг фискал сиёсат самарадорлиги.. 392
DJALILOV Sardor Shavkatovich
NNT va O‘zbekistondagi nogironligi bo‘lgan shaxslar tashkilotlari faoliyati.. 401
RAHMATOVA Yulduz Rustamovna
AQShning shakllanishida falsafiy g‘oyalarning o‘rni: asoschilarni ilhomlantirgan tamoyillar.. 416
ADASHALIYEV Azizbek Zafarjon o‘g‘li
Avestoda milliy davlatchilik va huquq nazariyasi……….................. 426

BEGATOV Jasurbek Numonjanovich
O'zbekistonda insonning mehnat huquqlarini muhofaza qiluvchi kasaba uyushmalari faoliyatining huquqiy asoslari.......................... 430

ТУРДАХУНОВ Мухамаджон Кудайбергенович
Қарздорлик ҳолатида мулкка банд солишнинг ҳуқуқий ва амалиётдаги жиҳатлари.. 437

САЙДАХМЕДОВ Умид Муродович
Сувдан фойдаланишни тартибга солишнинг фуқаролик-ҳуқуқий масалалари бўйича хитой тажрибаси... 444

УМИДУЛЛАЕВ Қаҳрамон Усманович
Давлат хизматига кадрлар танлаш, тайинлаш ва уларнинг фаолиятини баҳолаш амалиётини такомиллаштириш................ 457

USMONOVA Mahliyo Sobirjon qizi
Nikohdan ajralishlarning ijtimoiy omili sifatida o'zga shaxslarning aralashuvi va moddiy qiyinchilik……... 474

ДАМИНОВ Хусниддин Абсаломович
Қишлоқ хўжалиги соҳасида фермер хўжаликлари фаолиятига доир айрим масалалар.. 481

BOROTOV Alisher Xomidovich
Xususiy mulkni himoya qilishda xorijiy tajriba va milliy amaliyot... 491

МАШКУРОВ Ғайрат
Қонун ҳужжатлари ижросининг ҳуқуқий мониторингини ўтказишга таъсир кўрсатувчи омилларнинг назарий таҳлили.... 500

КАЛАНДАРОВА Маликахон Пирназаровна
Globallashuv sharoitida O'zbekistonning yangi davlati va huquqining evolyutsion rivojlanishining zamonaviy tendentsiyalari..................... 510

ALLAMBERGENOV Saparbay Dauletbayevich
Davlat mexanizmida hukumatning tutgan o'rni…………….............. 520

NASULLAYEV Mubin, TOLIPOVA Moxlaroyim,
Virtual makonda fuqaroviy huquqiy munosabatlarni tartibga solish masalalari.. 527

САЙДОВ Акром Акмалович
Жиноят-ижроия қонунчилигини ривожлантириш концепцияси борасидаги айрим фикрлар... 534

АДЫГЕЗАЛОВ Азер Надир огли
Узбекистан-Азербайджан: путь к союзническим отношениям... 552

РАХМОНОВ Сарварбек Азимжонович
Биринчи инстанция судининг маъмурий суд иш юритуви бўйича одил судловни амалга ошириш ваколатларининг илмий-назарий асослари.. 569

ISMAILOV Ozod Matlabovich
Legal features of intellectual property rights protection in the context of uzbekistan's accession to the wto….. 582

YOQUBJONOV Ma'rufjon Odiljon o'g'li
Adliya – 2030: O'zbekistonning adliya tizimini modernizatsiya qilish yo'lida…... 590

ABDIBOSITOV Abduqodir Abdurahmon o'g'li
IIO xodimlarida kasbiy-huquqiy ong deformatsiyasining sabablari: nazariya va amaliyot ziddiyati……………………………….…...... 597

ИБОДУЛЛО Хайрулло Жахонгир угли
Механизмы осуществления парламентского контроля в Республике Узбекистан: проблемы и решения…………………..... 603

QODIROV Xursanali Nurali o'g'li,
BLASHEVA Manshuk Tastemirovna
Fuqarolarning ekologik axborot olish huquqi – iqlim o'zgarishiga qarshi kurashning asosi……………………….……………........ 610

ISMOILOVA Nazokatxon Shuxratjon qizi
Ma'lumotlarning taqsimlangan reyestri texnologiyalari vositasida tuziladigan shartnomalarning afzalliklari va yuridik kuchi............... 615

NOSIROVA Marjona Negmat qizi
Xotin-qizlarga nisbatan kamsitishlarga barham berish qo'mitasi (cedaw)ning xotin-qizlarni himoya qilish va ularning huquqlarini kafolatlashdagi o'rni........ 622

НУРИДДИНОВ Жасур
Иқтисодий ва фуқаролик ишлари бўйича судларда суд харажатларини компенсация қилишнинг айрим жиҳатлари...... 630

ХУЖАНОВ Тиллабек Келдибекович
Янги Ўзбекистон конституциясида бола ҳуқуқлари ифодаси.... 637

IBODILLAYEV Haydar Ibodilla o'g'li
Chor Rossiyasi mustamlakachiligi davrida Turkistonning ma'muriy-hududiy boshqaruvi va sud tizimi........ 644

MUHAMMADJANOV Abrorjon Akmaljon o'gli
MDH mamlakatlarida prokuratura organlarining huquqiy maqomining o'ziga xos xususiyatlari haqida ayrim nazariy yondashuvlar........ 649

ABDIKERIMOVA Madina Miyat qizi
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kompitentligini klaster asosida takomillashtirish........ 656

SHAKAROVA Aziza Anvarovna
O'zbekiston va Birlashgan Millatlar Tashkiloti: inson qadri-qiymati yo'lidagi hamkorlik........ 660

ODILOV Jamshid Bobirmirzo o'g'li
Elektron boshqaruvni joriy etishning huquqiy asoslari:qiyosiy tahlil........ 666

ABDULLAYEVA Nodira Odil qizi
Criminogenic factors of domestic violence........ 678

AKILBEKOVA Saltanat
Davlat boshqaruvini raqamlashtirish: fuqarolarning huquqlarini kengaytirish uchun boshqaruvni o'zgartirish........ 690

JO'RAYEV Sulton Murodullo o'g'li
Conditions and factors of the formation of the Bukhara People's Soviet Republic........ 697

YOQUBOV Farxod Karimjon o'g'li
Xalqaro tashkilotlar tomonidan migratsiya jarayonlarining tartibga solinishi va unda o'zbekistonning ishtiroki........ 711

JAMOLOV Azizjon Nodir o'g'li
Sud mustaqilligini ta'minlashda malaka hay'atlarining o'rni: qiyosiy-huquqiy tahlil........ 717

SHARIPOV Dilshod Baxshilloevich
Birlashgan Millatlar Tashkilotining universal tinchlik g'oyalari.... 726

QODIROV Xursanali Nurali o'g'li,
XOMIDOV Jasur Ikromjon o'g'li
Iqlim o'zgarishi sharoitida aholining ekologik migratsiyasi........ 731

MIRZAKARIMOVA Dilafruz Doniyorjon qizi
Davlat boshqaruv tizimini modernizatsiya qilishning o'ziga xos shakllari........ 738

НУРМАТОВ Суннатилло Узоқ ўғли
Маҳалла ўзини ўзи бошқариш органи сифатида: тарихий ва ҳуқуқий таҳлил........ 743

TULYAGANOV Abdumannop Abdujabborovich,
BEGATOV Jasurbek Numonjanovich
Insonlarning mehnat huquqlarini muhofaza qiluvchi xalqaro tashkilotlar........ 750

ASHURAXUNOVA Shahnoza Toxir qizi
Globallashuv sharoitida O'zbekiston qonunchiligini kodifikatsiyalash jarayonini takomillashtirish masalalari........ 758

HAMDAMOV Shahzod Maqsud o'g'li
Issues of digitalization of the system of the ministry of justice of the Republic of Uzbekistan........ 771

RAHMATOVA Yulduz Rustamovna
Huquqning vazifasi va manbalari: AQSh asoschilari nazariyasi va Yangi O'zbekiston amaliyoti.. 782

ОВУЛОВ Пулатжон Ильхом угли
Некоторые теории гражданско-правовой ответствефнности государства.. 795

JURAYEVA Muslima Baxodir qizi
Ayollarga nisbatan oilaviy (maishiy) zo'ravonlikning jinoyat-huquqiy tahlili.. 816

BOBONAZAROVA Dilnura Shavkatovna
Chet ellik investorlarning O'zbekiston sudlarida qatnashishi va ularning huquqiy himoyasi.. 826

ESHQOBILOV Bunyodbek
Farobiy va Beruniyning davlat va huquq haqidagi qarashlari.......... 835

XUDOYBERDIEVA Maftuna Zafar qizi
Bola huquqlari tushunchasining shakllanishi va rivojlanishi: tarixiy-huquqiy tahlil.. 840

QAHRAMONOVA Aziza Ulug'bek qizi
Bolalarga nisbatan zo'ravonlik tushunchasi (ta'rifi, turlari) va Yangi O'zbekistonda bolalarni zo'ravonlikdan himoya qilish................ 851

ШЕРБАДАЛОВ Равшанбек Турсунович
Судьялар корпусини шакллантириш тартибини такомиллаштиришнинг замонавий. тенденциялари................ 857

МАМАСОЛИЕВ Саидакмал
Жаҳон савдо ташкилоти ва Ўзбекистон.. 865

ABDURASULOV Zohidjon Bobir o'g'li
Jahon savdo tashkiloti va O'zbekiston hamkorligi istiqbollari........ 877

ЎНГБОЕВ Арслон Бердиёр ўғли
Глобаллашув шароитида ёшлар маънавиятини юксалтириш тенденциялари.. 886

РУСТАМОВ Самандар Жаҳонгир ўғли
Абдулла Қодирий асарларида ҳуқуқий қарашлар.................... 894

ISMAYILOV Akmal Ziyadillayevich
Markaziy Osiyo xalqlari tarixida huquqiy davlatchilik g'oyalarining shakllanishi.. 898

JOVLIYEV Turg'unpo'lat Murodjon o'g'li
Nogironligi bo'lgan shaxs tushunchasi va uning huquqda tutgan o'rni va roli.. 906

ТУРСОАТОВ Содиқ Худоёр ўғли
Давлат хизматини ривожлантиришда ҳуқуқий рағбатлантиришнинг аҳамияти.. 924

ДУСАНОВ Эшкабул Эрназарович
Жиноий жазони ижро этиш жойларида сақланаётган маҳкумлар билан муомала қилишга оид махсус халқаро-ҳуқуқий стандартлар.. 938

ШОДМОНОВ Элдор Эгамбердиевич
Инсоннинг ижтимоий-иктисодий ҳуқуқларини таъминлаш борасидаги ислохатлар орқали Ўзбекистонда кам таъминланганлик даражасини камайтиришга эришиш........... 956

АЧИЛОВ Жамол Алишерович
Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишда парламент назоратининг аҳамияти ва ҳуқуқий тавсифи.. 971

ЗИЁ Паризод Азамат қизи,
Истеъмолчилар ҳуқуқлари – инсон ҳуқуқларининг таркибий қисми сифатида.. 981

ДАМИНОВ Рустам Бахтиёр ўғли
Жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштирганлик учун жавобгарликка оид иқтисодий, институционал ҳамда социологик назариялар........ 989

ESHMATOVA Sevinch Sherzod qizi
Migratsiyaning turlari va shakllari, migratsiyaning sababi, kelib chiqishi va oqibatlarini asoslab beradigan ilmiy nazariyalar........ 998

IMOMNAZAROV O'tkirbek O'ral o'g'li
Munavvar qori Abdurashidxonovning huquqiy qarashlari........ 1012

JO'RAYEVA Zuhra Jalol qizi
Ijtimoiy, siyosiy huquqlarimiz jamlangan hujjat........ 1020

SADULLAYEVA Shoxista Davron qizi
Raqamli texnologiyalar davrida inson huquqlari himoyasini ta'minlashning ijtimoiy zaruriyati........ 1025

ПАРДАЕВ Акмал Юлдашевич
Ҳуқуқий тартибга солишнинг ижтимоий зарурияти ва ўзига хос хусусиятлари........ 1032

ҒАНИЕВ Фаррух
Туркия Республикасининг Конституцияси ва Ўзбекистон-Туркия ҳамкорлиги қонун соҳасидаги алоқалар ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар мисолида........ 1038

ISOMUHAMMEDOVA Soliha Mirodiljon qizi
Hududlarda turizm loyihalarini rivojlantirishning aholi bandligi va daromadliligiga ta'siri........ 1044

MAHMUDOV Nizomiddin Olimjon o'g'li
Intellektual mulk huquqida patentlashtirish tizimi va amaliyoti: sanoat namunasi misolida........ 1050

РУСТАМОВ Эркин Эркамович Рақамли иқтисодиёт шароитида фукароларнинг иқтисодий ҳуқуқларини таъминлаш муаммолари ва ечимлари........ 1067

ТУРСУНБОЕВ Сардор Мурожон ўғли
Ўзбекистон Республикаси прокуратура органлари тизимида тергов тузилмалари фаолиятига рақамли технологияларни жорий этиш масалалари........ 1073

БЎРИЕВ Одил Қобилович
2022-2026 йилларга мўлжалланган янги ўзбекистоннинг тараққиёт стратегиясида инсон қадрини намоён бўлиши........ 1079

УЗАҚОВ Шухрат Шадимуратович
Ҳиндистон Республикаси ҳуқуқ тизимининг ўзига хос хусусиятлари........ 1085

ТУЛЯНБАЕВ Жамшид Шухратович
Узбекистон Республикасида профилактика инспекторларини ташкил топиш тарихи ва ҳуқуқий асослари........ 1091

ЮЛДАШЕВ Сардор Фатхулла ўғли
Дастлабки тергов жараёнида инсон ҳуқуқларини таъминлаш........ 1098

МУНДАРИЖА........ 1107

ГЛОБАЛЛАШУВ ШАРОИТИДА ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТИ ВА ҲУҚУҚИНИНГ РИВОЖЛАНИШИ: ЯНГИЧА ЁНДАШУВЛАР ВА УЛАРНИНГ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ

мавзусидаги халқаро илмий-амалий конференцияси

Нашриётчи: Зайнийев Ф.
Муҳаррирлар: Аҳмедова М., Жумайев К.
Дизайнер: Зайнийев М.
Компютерда тайёрловчи: Шодмонов С.

Нашриёт лицензияси № 005073-06, 08.02.2016 й.
«МЕРИТ ПРИНТ» нашриёти
100000, манзил: Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани,
Ш. Руставели кўчаси, 91-уй
Тел.: +998 90 000 06 63

Чоп этишга рухсат этилди: 25.12.2025 й.
Формат: 84×108 1/16 Шрифт: Либератион Сериф
Босма усули: офсет

Шартли босма варақ — 70
Буюртма № 502
Адади — 100 нусха.